

**สมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พฤตทิพย์ พฤตติกุล**

**COMPETENCIES OF PROFESSIONAL TEACHER IN SUPPORT OF THE AEC
TRANSITION OF STUDENTS OF FACULTY OF EDUCATION,
KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY
Pruettipol Pruettikul**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และวิธีการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลัก แบ่งออกเป็น 8 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะในการแสวงหาวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จ 2) สมรรถนะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) สมรรถนะในการครองตนที่ดี 4) สมรรถนะในการใช้จิตสาธารณะสร้างประโยชน์ 5) สมรรถนะในการปรับตัวสู่บริบทของท้องถิ่นและสังคม 6) สมรรถนะในการสื่อสารและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 7) สมรรถนะในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ 8) สมรรถนะในการธำรงรักษาความเป็นไทย และสมรรถนะเฉพาะสายงาน แบ่งออกเป็น 11 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ด้านภาษาและวัฒนธรรม 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านปรัชญาการศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) ด้านจิตวิทยาสำหรับครู 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 7) ด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 9) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 10) ด้านความเป็นครู 11) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

คำสำคัญ : สมรรถนะ/ วิชาชีพครู / ประชาคมอาเซียน

Abstract

The purpose of this research aims to study competencies of professional teacher in support of the AEC transition of students of Faculty of education, Rajabhat Kamphaengphet University results of the research were as follows: Core competencies ; 1) Improving yourself to become successful person 2) Critical thinking and systems thinking 3) Self-directed learning 4) Social responsibility 5) Accountability and adaptability 6) Technology and communication skills 7) Interpersonal and collaborative skills 8) Maintaining Thai cultural traditions and technician competencies; 1) Using language

effectively not only Thai language but also the international language 2) Analytical thinking, developing and evaluating curriculum 3) Managing the educational system effectively for diversity teaching and learning 4) The ability to measurement and evaluation 5) Guidance and Counseling 6) The research efficiently to learning and teaching development 7) Management learning and development 8) Data gathering competency, manage learning efficiently and consecutively develop 9) Design, apply and evaluate the Innovation Media and Information Technology 10) Being a good teacher to learners 11) Ethics of Teaching Profession

Keyword: Competency, Teacher Performance, Asean Community

บทนำ

พระราชโอรสของสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า “อาชีพครูถือว่าสำคัญยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้นจะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้านจึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้” (ยนต์ ชุ่มจิตร์, 2553, หน้า 53) สรุปความได้ว่า ความเจริญเติบโตของประเทศไทยเป็นผลมาจากการพัฒนาคนที่ดีและมีความสมบูรณ์ในทุกด้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการพัฒนาคนจากการศึกษา อาชีพครูก็เปรียบเสมือนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของประชากรในสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการพยากรณ์ด้านความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการสอน พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดผู้ประกอบการอาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอนต้องมีวุฒิทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 53 โดยระบุให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดไว้ วิชาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากในสภาวะที่ประเทศไทยกำลังก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งมีการรวมประเทศต่างๆ ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งหมด 10 ประเทศขึ้นในปี พ.ศ. 2558 จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมที่จะรับมือโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนต่อการก้าวเข้าสู่การรวมเป็นประชาคมอาเซียนขององค์กรและหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศองค์กรทางการศึกษาจึงเป็นคำตอบที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น บุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายจึงเป็นโจทย์ทางสังคมที่สำคัญที่จะเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว ประเด็นสำคัญจึงมุ่งไปที่การพัฒนาบุคลากรครูเพื่อให้ความพร้อมที่จะพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชากรในระดับต่างๆ ของสังคมให้สอดคล้องกับการเปิดประชาคมอาเซียนได้อย่างสมดุลและสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็น

กระบวนการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเอง และพึ่งกันเองได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548; อ้างจาก วิเศษ ชินวงศ์, 2550) นโยบายของรัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครู โดยยกฐานะให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และนับเป็นผู้มีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนา รวมถึงการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข นับเป็นหลักการและเหตุผลสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวไว้ใน “หนังสือความเป็นครู” ความว่า “ครู คือ ผู้กุมความเป็นความตายของชาติไว้ในมือ” (ยนต์ ชุมจิตร, 2553, หน้า 59) ซึ่งหมายถึง ครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดความเจริญก้าวหน้า ล้าหลัง หรือการล่มสลายของความเป็นชาติ จะเห็นได้ว่า คำกล่าวนี้สะท้อนความสำคัญของอาชีพครูได้อย่างชัดเจน การผลิตครูในปัจจุบันก็ยังประสบปัญหาต่างๆ อย่างมากมาย เป็นต้น อัตราการผลิตครูที่เกินความต้องการทำให้เกิดนโยบายปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู โดยให้ความสำคัญกับจำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง ตามมาตรการจำกัดจำนวนรับและเกณฑ์การควบคุมคุณภาพ (พิชญ์ ตูลสุข, 2556 ; อ้างจาก ศักดิ์ศรี พุทธิศิริศักดิ์, 2556, ออนไลน์) ปัญหาที่ซ้ำซากของการผลิตครูในปัจจุบันที่มีมาแต่อดีตยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน เช่น การขาดแคลนครูในบางรายวิชาของโรงเรียนในชนบท ขาดความรู้ ทักษะการสอนที่ทันสมัย ด้วยความรู้ด้านเทคโนโลยี (ชนิตา รักษ์พลเมืองและคณะ, 2548) ปัญหาเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทิศทางการศึกษายังไม่บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

สมรรถนะครู เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของครูซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์ มีพฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Character) ทศนคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคล และส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หรือการมีผลงานที่โดดเด่นในการทำงาน จึงมีความสำคัญต่อการศึกษาวางแผนในการพัฒนาบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการผลิตบุคลากรวิชาชีพครู เป็นองค์กรเดียวที่ทำหน้าที่การผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูเพื่อสร้างรากฐานทางการศึกษาให้กับประเทศอย่างเข้มแข็ง มีหน้าที่ผลิตบุคลากรในระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษา วิชาชีพครูก็เป็นสาขาหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น มหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศ ได้ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพครูมาโดยตลอด เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 36 ได้บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ดำเนินกิจการได้อิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัวมีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษา นอกจากนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ ให้หมายความรวมถึงเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งพัฒนาคน วัฒนธรรมทรัพยากรแห่งชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักการโดยรวม กล่าวคือ สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาที่ต้องมีการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพจากภายนอก โดยมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2543 หน้า 8-9) ดังนั้นรูปแบบของการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับการ

เปลี่ยนแปลงนี้ การเรียนการสอนจึงเป็นภาระหลักที่สำคัญของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของชุมชนแห่งหนึ่งให้บริการด้านวิชาการต่างๆ ทำหน้าที่เสมือนเป็น “หอคอยส่องสว่างทางปัญญา” ให้กับสังคม มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพมาตรฐานมีความเป็นสากล สร้างองค์ความรู้ งานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สนับสนุนเผยแพร่และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาติ รวมไปถึงการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นภาระหลักของการดำเนินงานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การวิจัยถึงสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทย ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ซึ่งจะสิ่งสำคัญที่จะสร้างสรรค์และส่งเสริมระบบการศึกษาให้เดินหน้าท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่กำลังก้าวไปสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสังเคราะห์เนื้อหาและองค์ประกอบของวิชาชีพครูจากเกณฑ์ของข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (ราชกิจจานุเบกษา, 2556) ประกอบกับเนื้อหาและองค์ประกอบด้านสมรรถนะตามแนวคิดของเกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546) และอาภรณ์ ภูววิทยพันธ์ (2547)

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน

ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 12 เดือน

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ตามเกณฑ์ของข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (ราชกิจจานุเบกษา, 2556) ประกอบกับเนื้อหาและองค์ประกอบด้านสมรรถนะตามแนวคิดของเกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546) และอาภรณ์ ภูววิทยพันธ์ (2547)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านสมรรถนะหลักของวิชาชีพครู จำนวน 9 คน ประกอบไปด้วย

1) ตัวแทนกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนกลุ่มผู้บริหาร

การศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน 3) ตัวแทนกลุ่มผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 3 คน และ 4) ตัวแทนกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านสมรรถนะตามสายงาน ของความเป็นครูมืออาชีพ จำนวน 8 คน ประกอบไปด้วย 1) ตัวแทนกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 3 คน 2) ตัวแทนคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 3 คน และ 3) ตัวแทนครูระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 50 คน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 5 คน 2) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน 3) ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 3 คน 4) ผู้บริหารโรงเรียนระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 10 คน 5) คณาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 10 คน 6) ครูระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 20 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เอกสารมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงข้อมูลเบื้องต้นแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาและการวิเคราะห์จากเอกสาร ตำราต่างๆ ในด้านองค์ประกอบและโครงสร้างของสมรรถนะวิชาชีพครูและบริบทของความเป็นประชาคมอาเซียน รวมไปถึงบริบทของการผลิต การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อเป็นการเตรียมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่ออธิบายถึงรูปแบบของปรากฏการณ์ในอนาคตตามแนวคิดของ (Linstone & Turoff, 1975. P.4) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากที่ได้ดำเนินการศึกษาดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาถึงสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 2 การหาข้อสรุปของสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2.1 การหาข้อสรุปเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน พิจารณาถึงความถูกต้องและครบถ้วนของสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขั้นตอนนี้เป็นการหาข้อสรุปของข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษาถึงสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเรียบร้อยแล้วนั้น ในขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยได้ทำการหาข้อสรุปของข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญนั้นถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญมากจากกระบวนการขั้นตอนทั้งหมด เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและความสำเร็จของการศึกษา (Jacob, 1996) ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง ทั้งในด้านของคุณสมบัติและจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่าง

มาก Delbecq et al. (1975) ได้ให้คำแนะนำที่น่าสนใจยิ่งไว้ว่าผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้ข้อมูลในการศึกษาได้เป็นอย่างดีนั้น ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจนโยบาย ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในการศึกษาวิจัย รวมไปถึงกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เป็นมืออาชีพในเรื่องนั้นๆ กับกลุ่มทีมงาน เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบุคคลที่จะสามารถให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดีก็จะเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพอันเกี่ยวข้องกับประเด็นของการวิจัย นั้นๆ (Key Informants) รวมทั้งผู้วิจัยยังใช้การสำรวจสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ทราบถึงผู้เชี่ยวชาญท่านต่อไป เรียกว่าเป็นวิธีการสำรวจ “ผู้เชี่ยวชาญจากผู้เชี่ยวชาญ (Delphi Technique)” อีกครั้งหนึ่ง รวมไปถึงการสืบค้นจากเอกสาร และสื่อต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงผลงานของบุคคลต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้วิจัยใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นจากความเหมาะสมกับบริบทของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ เทปบันทึกเสียง เพราะในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มนั้น ผู้วิจัยต้องการรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบถ้วนมากที่สุด การจดบันทึกเพียงอย่างเดียวนั้นอาจไม่สามารถบันทึกการสนทนาได้ทั้งหมด จึงต้องมีการบันทึกเสียงเอาไว้ เทปบันทึกเสียงจึงเป็นอุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่ดีที่สุดที่สามารถเห็นรายละเอียดและข้อความตอบได้ชัดเจนและครบถ้วนที่สุด ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์ ตีความ และหาข้อสรุปเชิงทฤษฎีในภายหลัง โดยเทปบันทึกเสียงที่ใช้ในการสัมภาษณ์นี้เป็นระบบบันทึกเสียงในระบบดิจิทัล ซึ่งสามารถบันทึกติดต่อกันได้ 6 ชั่วโมง เป็นประโยชน์ในการป้องกันการผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลรวมทั้งสามารถจัดเก็บและถ่ายโอนข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์และแผ่นซีดีรอมได้ อย่างไรก็ตามในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เป็นผู้ตรวจสอบเครื่องบันทึกเสียงให้อยู่ในสภาพพร้อมสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะใช้นับบันทึกเสียงเพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด และในการบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงโดยใช้บันทึกเสียงขนาดเล็กเพื่อความสะดวกในการใช้และเคลื่อนย้ายเครื่องบันทึกเสียง จึงมีความสะดวกในการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการเก็บข้อมูลสิ้นสุดลง ซึ่งข้อดีของการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการเก็บข้อมูลคือ ผู้วิจัยสามารถทราบได้ว่าข้อมูลส่วนใดยังไม่เพียงพอ หรือประเด็นใดยังไม่ครบถ้วนหรือข้อมูลส่วนใดครบถ้วนเพียงพอแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษาไว้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถาม ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ของการวิจัย โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเข้มข้นลึกซึ้ง โดยการอ่าน คิด วิเคราะห์ เชื่อมโยง จากเอกสารบันทึกข้อมูลจากสนทนาก่อนที่จัดเป็นระบบหมวดหมู่ลดทอนข้อมูล แสดงข้อมูล สร้างข้อสรุปและยืนยันผลสรุป เพื่อขจัดปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ (วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, 2553)

การพัฒนาข้อสรุปย่อยๆ ไปสู่ข้อสรุปใหญ่ เรื่อยๆ ขึ้นไปนั่นคือการประมวลความคิดจากรูปธรรมเป็นนามธรรมหรือ แบบอุปนัย (Inductive) เพื่อนำไปสู่การอธิบายชุดปรากฏการณ์ให้มีความน่าเชื่อถือหรือข้อสรุปเชิงทฤษฎี ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากมุมมองของผู้เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย (Emic Insider View) และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ในมิติของรูปแบบความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้สร้างสมมติฐานชั่วคราว เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและการเก็บข้อมูล ทำให้ผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มขึ้น มีข้อสงสัย มีจินตนาการ มีข้อสรุป และเมื่อวิเคราะห์และเก็บข้อมูลต่อไป ถ้าพบข้อมูลใหม่ ผู้วิจัยได้สร้างสมมติฐานชั่วคราวใหม่ ซึ่งจากผลของข้อมูลการวิจัยที่ได้รับนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยเป็นผู้เข้าไปสัมผัสกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มได้พบเห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในบริบทต่างๆ ด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ผู้ช่วยผู้วิจัยที่ได้รับมอบหมายจากผู้วิจัยให้ช่วยกันเก็บข้อมูลมาร่วมวิเคราะห์ด้วย ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน เมื่อผู้วิจัยได้รับคำตอบที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือมีการเปลี่ยนแปลงน้อย หรือพบว่าค่าของส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 ซึ่งถือว่าผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจะดำเนินการหยุดกระบวนการวิจัยในส่วนของการเก็บข้อมูลแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Median) จากการสำรวจครั้งสุดท้ายซึ่งเป็นค่าตัวแทนคำตอบของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2.2 การหาข้อสรุปโดยใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขั้นตอนนี้เป็นการหาข้อสรุปเพื่อยืนยันสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถามหลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการหาข้อสรุปเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน พิจารณาถึงความถูกต้องและครบถ้วนของสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเรียบร้อยแล้วนั้น ในขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยนำข้อสรุปที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยันสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบแบบสอบถามของ พิสนุ พงศ์ศรี (2554, หน้า 115-120)
3. กำหนดข้อความที่แสดงถึงสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ คือ 1, 2, 3, 4 และ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านสมรรถนะหลัก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งสรุปโดยภาพรวมได้ว่า บัณฑิตต้องมีความรู้คู่คุณธรรมและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและระดับชาติ มีคุณลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งสรุปคุณลักษณะดังกล่าวได้แก่ 1) สมรรถนะในการแสวงหาวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จ 2) สมรรถนะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) สมรรถนะในการครองตนที่ดี 4) สมรรถนะในการใช้จิตสาธารณะสร้างประโยชน์ 5) สมรรถนะในการปรับตัวสู่บริบทของท้องถิ่นและสังคม 6) สมรรถนะในการสื่อสารและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 7) สมรรถนะในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ 8) สมรรถนะในการธำรงรักษาความเป็นไทย โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.02)

2. ด้านสมรรถนะเฉพาะสายงานของวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนแยกออกเป็น 11 ด้าน แต่ละด้านดังต่อไปนี้ 1) ด้านภาษาและวัฒนธรรม 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านปรัชญาการศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) ด้านจิตวิทยาสำหรับครู 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 7) ด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 9) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 10) ด้านความเป็นครู 11) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.56$, S.D.=0.03)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสมรรถนะวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรนั้นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสมรรถนะหลักของวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 8 สมรรถนะ ดังนี้ 1) สมรรถนะในการแสวงหาวิธีการฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีการแสวงหาความรู้ความสามารถรวมทั้งหมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญในสายอาชีพของตนเองให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับชำนาญ เหล่ารักผล (2556). ได้กำหนดหลักสิบประการของอุดมการณ์แห่งความเป็นครูไว้ดังต่อไปนี้ มุ่งมั่นวิชาการหมายถึง ครูมีบทบาทหน้าที่ในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ที่จำเป็นสำหรับครู ครูต้องติดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอด จากหนังสือ เอกสาร วารสาร ตามสื่อต่าง ๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ๆ ข้อค้นพบที่ขยายความรู้ออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะเตรียมพร้อมให้ตนเองมี

ความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ 2) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีทักษะการคิดเชิงระบบมีการวางแผนและความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของวิทิตร์พร หล่อสุวรรณกุล (2544, หน้า 82) และปริญญ์ สดวรมณี (2548, หน้า 59-60) ได้กล่าวว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นเรื่องของการคิดที่ต้องให้บุคคลสามารถจัดการกับความคิดของตนเองได้และต้องอธิบายความคิดของตนเองได้เช่นกันนั้นในการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้รู้จุดหมายปลายทางนั้นว่าสิ่งใดควรเชื่อและไม่ควรเชื่อ 3) ความสามารถในการครองตนที่ดี ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องสามารถดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ซึ่งถือเป็นภาระหน้าที่หลักอีกอย่างหนึ่งของความเป็นครูที่จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นต้นแบบที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับพระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาส อินทปัญโญ; อ้างจาก ชำนาญ เหล่ารักผล, 2556) ที่ได้กล่าวอยู่เสมอว่า “ธรรม” คือ หน้าที่ ผู้ที่มีธรรมะคือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีแล้วครูธรรมะจึงเป็น “หน้าที่สำหรับครู” ซึ่งครูส่วนใหญ่ทุกคนย่อมทราบดีว่า “หน้าที่ของครู ก็คือการอบรมสั่งสอนศิษย์” แต่การอบรมสั่งสอนศิษย์ของครูแต่ละคนก็มีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ครูบางคนก็อาจจะคิดว่าหน้าที่ของครู คือ สอนวิชาการที่ตนได้รับมอบหมายให้สอน แต่อีกหลาย ๆ คนก็คิดว่าครูควรทำหน้าที่คนให้เป็นคนที่สมบูรณ์นอกเหนือจากการสอนวิชาการด้วย 4) ความสามารถในการมีจิตสาธารณะผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีความเอื้ออาทรต่อสังคม มีความกระตือรือร้นต่อการช่วยเหลือสังคม มีความปรารถนาที่จะให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขสอดคล้องกับแนวคิดของชัยวัฒน์สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 13) ที่กล่าวว่า “จิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติมีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบง่าย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ” 5) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นและสภาพสังคมต่างๆ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ กิดานันท์ มะลิทอง (2541, หน้า 9) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประยุกต์เทคโนโลยีไว้ว่า สามารถใช้ในการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียนรู้ได้ อีกทั้งยังสามารถสร้างความน่าสนใจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีกด้วย 7) ความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีคุณลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ ถึงแม้จะมีความขัดแย้งกันก็ยังมีความรู้สึกที่จะยอมอยู่ร่วมงานกันได้ต่อไป แม้จะมีความขัดแย้งกันก็ไม่คิดหลบหนีหลีกเลี่ยง ไม่มีการบังคับกันและกันในกลุ่ม มีการทะนุถนอมรักษาสมาคมคึกของกลุ่ม และพยายามที่จะแก้ปัญหาข้อขัดแย้งแทนที่จะหนีไปเสียให้พ้นซึ่งถือเป็นความสามารถของผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูต้องให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นทีม สอดคล้องกับแนวคิดของ Georg (1996) ที่ได้ศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จที่เกิดจากการทำงานเป็นทีมพบว่า การทำงานเป็นทีมนั้นสามารถนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีมด้วย 8) การธำรงรักษาความเป็นไทย ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องร่วมกันรักษาวัฒนธรรมของไทยที่ได้สั่งสมให้สอดคล้องกับสังคมไทยมาช้านาน อาจมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะบางอย่างไม่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกในยุคนี้ วัฒนธรรมบางอย่างจากต่างชาติจึงเข้ามามีบทบาทอยู่บ้าง แต่เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยเอาไว้ เพราะหากไม่อนุรักษ์ไว้แล้ววัฒนธรรมของสังคมอื่นก็จะเข้ามาครอบงำและจะต้องตกเป็นเมืองขึ้นทางวัฒนธรรมของสังคมอื่นไป

สอดคล้องกับแนวคิดของ ดำรง ฐานดี (2551, หน้า 54) และ กัญญา สีลาสัย (2551, หน้า 55) ที่ได้กล่าวไว้ว่าความเป็นครูนั้นต้องส่งเสริมให้ประชาชนคนไทยรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ ต้องร่วมกันอนุรักษ์ รักษา อนุรักษ์และฟื้นฟู จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติให้สืบเนื่องต่อไปสู่ชนรุ่นหลังให้ได้สืบสานความเป็นไทยให้คงอยู่สืบไป

2. กลุ่มสมรรถนะเฉพาะสายงานของวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ของ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรนั้นจะประกอบไปด้วย 11 สมรรถนะ ดังนี้

- 1) ด้านภาษาและวัฒนธรรม มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านการใช้ภาษาและวัฒนธรรมทั้งไทยสากลและภาษาของประเทศสมาชิกข้างเคียงเบื้องต้นที่มีพื้นที่ติดต่อกันทางภูมิศาสตร์ ผู้ที่ประกอบอาชีพครูนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาวัฒนธรรมไทยให้สืบต่อไป เป็นเสมือนหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิดด้านหน้าที่ของ Collins co build Dictionary English Language (1987, หน้า 442, 1574) ซึ่งได้ระบุความหมายของคำว่าหน้าที่ (Duty) ไว้ว่าหน้าที่ คือ ภารกิจที่ต้องกระทำ เพราะว่าหน้าที่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของงานตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายหรือคาดหวังในสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่สามารถรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาวัฒนธรรมร่วม ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าครูจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนในการดูแลผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 113 – 121) ที่กล่าวว่าครูที่ดีต้องให้เกียรติและยอมรับในความแตกต่าง ไม่ดูถูกหรือเหยียดหยามลูกศิษย์ ให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิต ตั้งใจสอนและสอนให้เข้าใจ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่ทันสมัย
- 2) ด้านหลักสูตร มีความรู้ความสามารถและทักษะในการคิด วิเคราะห์ จัดทำ พัฒนา ประยุกต์ใช้และประเมินหลักสูตรการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งถือเป็นความเร่งด่วนในการพัฒนาการศึกษาของประเทศสอดคล้องกับแนวคิดของ พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการเสริมสร้างความรู้ความสามารถของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพนักเรียนในด้านทักษะการคิดให้สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน
- 3) ด้านปรัชญา การศึกษามีความรู้ ความสามารถและทักษะในการกำหนดกลวิธีในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ที่ระบุว่าหลักปฏิบัติของหลักปรัชญาการศึกษาที่เหมาะสมนั้นจะสามารถนำมาบูรณาการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันก่อให้เกิดความตระหนักและฝังรากลึกภายในตนเองและผู้เรียนอย่างยั่งยืนตลอดไป สอดคล้องกับแนวคิดของบรรจง จันทรสา (2522) ที่กล่าวว่า ปรัชญาเป็นวิชาแม่บทของวิชาการแขนงอื่นๆ และมีความ สัมพันธ์กับวิชาทุกๆ สาขาด้วยปรัชญาจะทำหน้าที่สืบค้นเรื่องราวต่างๆ ที่มนุษย์ยังไม่รู้และสงสัยจนกระทั่งรู้ความจริงและมีคำตอบของตนเองอย่างชัดเจนในเรื่องรานั้น
- 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะการใช้เทคโนโลยี ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถนำผลการประเมินไปประยุกต์ใช้กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ตรงกับแนวคิดของอรรถ บัวศรี (2542, 256-257) ที่กล่าวถึงการวัดผลว่าเป็นการวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ซึ่งการวัดและประเมินผลนั้นมีความหลากหลาย ผู้ประกอบวิชาชีพครูยุคใหม่ต้องออกแบบการวัดและประเมินผลให้ตรงกับความต้องการวัดผลการเรียนรู้
- 5) ด้านจิตวิทยาสำหรับครูมี

ความรู้ ความสามารถและทักษะทางจิตวิทยาการเรียนรู้ การแนะแนวและการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคการสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างความสนใจใฝ่รู้ให้กับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของสิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (2555) ที่กล่าวว่า การวิจัยมีใช้เป็นงานที่เกินความจำเป็นของครู แต่เป็นงานที่เรื้อรังอยู่ภาระงานต่างๆ ของครูให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ยังผลให้ครูเพิ่มพลังปัญญาและการสร้างสรรค์ของตนเองในการปฏิบัติงานการพัฒนานักเรียนของครูอย่างเป็นมืออาชีพ จะเห็นได้ว่างานวิจัยนั้นจึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญประการหนึ่งของวิชาชีพครูที่จำเป็นต้องพัฒนาให้กับนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก้าวไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพต่อไป 7) ด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศ การจัดการเรียนรู้ พัฒนาปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับแนวคิดของ Colville-Hall (2004) ที่ได้ให้ความหมายของการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมพึงประสงค์ในการสอนของครูที่ครูจะสร้างและคงสภาพเงื่อนไขของการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งถือเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้แห่งใหม่ของผู้เรียน 8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทักษะเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ การตีความตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดการเรียนรู้อย่างมีมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการศึกษาของผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับแนวคิดที่เห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพของ นิติธร ปิลาวาสน์ (2556) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพจนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิตผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ซึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพให้มีความชำนาญมากขึ้นเพื่อรองรับการพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น 9) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต ออกแบบ ประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศที่น่าสนใจเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์นวัตกรรมนโยบายและสอดคล้องกับแนวคิดของพระยู่ท์ ปยุตโต (2539) ที่กล่าวถึงความเป็นครูไว้ว่า หน้าที่ประการแรกของครูคือผู้ให้ศิลปวิทยาแก่ศิษย์ เป็นผู้สืบต่อมรดกทางวัฒนธรรม และทางปัญญาของมนุษยชาติ มนุษย์เราค้นคว้าแสวงหาความรู้วิชาการต่างๆ ขึ้นมาแล้ว ก็มีบุคคลกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่ช่วยกันรักษาสืบต่อไปและแสวงหาค้นคว้าวิชาการนั้นๆ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น หน้าที่ประการที่สองคือหน้าที่ของกัลยาณมิตรผู้ชี้แนะกระตุ้นเตือนในศิษย์รู้จักคิด รู้จักใช้ปัญญา ฝึกการใช้ปัญญาและรู้จักรับผิดชอบสร้างสมคุณธรรมให้เกิดมีขึ้นในตน ให้เป็นคนไม่มีทุกข์ ไม่มีปัญหาอันนี้เป็นสิ่งสำคัญ เป็นหน้าที่หลักของครู หรือหน้าที่ที่ทำให้ได้ชื่อว่าเป็นครู 11) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการครองตนตามหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีจิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม มีทักษะในการยับยั้งชั่งใจ และทักษะการคิดเชิงบวก สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2541) ที่ได้กำหนดจรรยาบรรณของความเป็นครูไว้ให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้ประพฤติปฏิบัติตาม

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาบริบทของที่ตั้งโรงเรียนในแต่ละภูมิภาคของประเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงแนวทางในการนำผลการวิจัยมาปรับใช้ในการพัฒนาสมรรถนะตามวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. ควรดำเนินการศึกษาและติดตามผลความคืบหน้าของการพัฒนาสมรรถนะตามวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ควรศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะตามวิชาชีพครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา ลีลาสัย. (2551). **ประวัติศาสตร์ชนชาติไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันวิสิทธรศน์.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2541). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค. (2546). **การพัฒนาความสามารถเชิงสมรรถนะ**. กรุงเทพฯ : บริษัทโกบอลคอนเซิร์น จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาปีงบประมาณ 2550**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ดำรง ฐานดี. (2551). **รัฐกับการพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดตา รักษ์พลเมือง. (2548). **สภาวะการขาดแคลนครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. รายงานสรุปสภาวะการขาดแคลนครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). **80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : บริษัทแดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชำนาญ เหล่ารักผล. (2556). **ความหมายและอุดมการณ์ของครู**. (เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2557 http://swis.act.ac.th/html_edu/cgi-in/act/main_php/print_informed.php?id_count_inform=1397).
- ธำรง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บรรจง จันทรสา. (2522). **ปรัชญาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ประยูร ปยุตโต. (2539). **การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่อง: ปรัชญาการศึกษาในทัศนะของพระธรรมปิฎก. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.**
- ปรียานุช สถาवरมณี. (2548). **การพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- นิติธร ปิลาวสน์. (2556). **การประกันคุณภาพการศึกษา. (Quality Assurance in Education). สืบค้นวันที่ 9 มิถุนายน 2557 จาก <http://taamkru.com/th>.**
- พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์. (2554). **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 (จังหวัดเลย). วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ปีที่ 8 ฉบับที่ : 26.**
- พิสนุ พองศรี. (2554). **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.**
- ยนต์ ชุมจิตร. (2553). **ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.**
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). **ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. เล่มที่ 130 ตอนพิเศษ 130 ง.**
- วารสารรัฐประศาสนศาสตร์. (2553). **ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2553. คณะรัฐประศาสนศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล. (2544). **การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในกระบวนการพยาบาล. วิทยานิพนธ์กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- วิเศษ ชินวงศ์. (2550). **“กระบวนการทัศน์ใหม่ของการผลิตครู” วารสารวิชาการ. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม กันยายน.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.**
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2541) **แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2555). **โมดูล 8 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. เอกสารประกอบการบรรยาย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ศักดิ์ศรี วดีศิริศักดิ์. (2556). **ศูนย์ข่าวการศึกษาไทย EDUZONES NEWS NETWORK เสนอพื้นโครงการครูมืออาชีพ ยกระดับ-แก้ปัญหาครูล้น. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.enn.co.th/7846>.**
- ศูนย์นวัตกรรมนโยบาย. (2545). **อนาคตภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้: กระบวนทัศน์และยุทธศาสตร์เพื่อการเปลี่ยนแปลงจากฐานราก. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.**
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2547). **Competency Dictionary. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.**

- Collins co build Dictionary English Language. (1987). University of Michigan.
- Colville-Hall, S, (2004). **Responsible classroom management: Building a democratic learning community**. Retrieved September 12,2006, from <http://www3.uakron.edu/education/safeschools/CLASS/class.html>.
- Delbecq, A. L., Van de Ven, A. H., & Gustafson, D. H. (1975). **Group techniques for program planning**. Glenview, IL: Scott, Foresman, and Co.
- Gerorg. J. (1996). **Management Changers; Labor Teamwork; Work Studies; Regions; Organization structure**. Department of Industrial Relations, Graduate School of Business, University College Dublin, Ireland.
- Jacobs, J. M. (1996). "Essential assessment criteria for physical education teacher education programs: A Delphi study" **Unpublished doctoral dissertation**. West Virginia University, Morgantown.
- Linstone, H. A., & Turoff, M. eds. (1975). **The Delphi Method: Techniques & Applications**. Reading, MA: Addison-Wesley.

